

Taivo Kivistik
Riigihangete vaidluskomisjon
vako@fin.ee
Endla 13, 10122 Tallinn

Teie 22.03.2024 nr 12.2-10/45

Meie 26.03.2024 nr 5-7/24-126-7

TÄIENDAV SEISUKOHT

riigihanke „Sülearvutite ja tahvelarvutite ostmise ja rentimine raamlepinguga“
(viitenumber 263728) vaidlustuses

Hankija: Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskus
Registrikood: 77001613
Lõõtsa tn 8a, 11415 Tallinn

Hankija esindaja: Fredy Bogomolov, jurist
e-post: Fredy.Bogomolov@rit.ee

Vaidlustaja: Atea AS
Registrikood: 10088390
Järvevana tee 7b, Tallinn 10138

Vaidlustaja esindaja: vandeadvokaat Marko Mehilane
Advokaadibüroo HEED Entsik
e-post: marko@heedentsik.ee

Kolmas isik: Green IT OÜ
registrikood 11306239
e-post: info@greenit.ee

Telia Eesti AS
registrikood 10234957
e-post: hange@telia.ee

AS SEB Liising
registrikood 10281767

**Kolmanda isiku
esindaja:** Asko Pukk
Green IT OÜ

1. Hankija täiendav seisukoht ja põhjendused

- 1.1. Hankija täpsustab oma esialgset seisukohta lähtuvalt riigihangete vaidlustuskomisjoni selgitusest esialgses seisukohas ilmneva ebatäpse viite kohta.
- 1.2. Hankija täpsustab oma esialgse seisukoha punkti 2.10 viitega riigihangete registris vaidlusaluse hanke 2. osa kolmanda isiku pakkumuses vastavustingimuste 14. küsimuse kolmandale failile 2_14_1, täpsemalt selle punktile nr 6.

- 1.3. Hankija täpsustab oma esialgse seisukoha punkte 2.34 ja 2.44 viitega riigihangete registris vaidlusaluse hanke 2. osa kolmanda isiku pakkumuses vastavustingimuste 8. küsimuse esimesele failile 2_8_1, täpsemalt leheküljele 6.
- 1.4. Vastavuskontrolli teostamise sisulisust on hinnanud ka riigikohus oma lahendis 3-20-1198/58 järgnevalt
- „Pakkumuste hindamise pädevuse annab seadus hankijale, mitte hankijast sõltumatutele asjatundjatele. Hindamine võib osal juhtudel põhineda, aga ei pea põhinema eksperdiarvamusel (EKo C-19/00: SIAC Construction, p 45). (p 17)*
- Avatud hankemenetluses soodsaima pakkumuse väljaselgitamiseks sätestatud kriteeriumid peavad võimaldama objektiivset hindamist (RKHKo 3-17-2718/30, p 22), kuid hindamisel ei saa subjektiivsust kunagi täielikult välistada. Hindamiskriteeriumid ei pea olema detailsed ega sisaldama alakriteeriume. Kui hankija siiski soovib alakriteeriume kasutada, tuleb seda teha hankedokumentides (direktiivi 2014/24 põhjendus 45; EKo C-532/06: Lianakis jt, p-d 38, 44-45; C-470/99: Universale Bau, p 99). (p 18)*
- Kui hankija määrab detailid või alakriteeriumid kindlaks, tuleb neid hindamisel järgida. Hankija ei või hindamiskriteeriume ega alakriteeriume luua ega muuta tagantjärele, pärast pakkumuste avamist. Alakriteeriumide sätestamisel ei ole hindamisel piisav koondhinde andmine, vaid esitada tuleb ka alakriteeriumile vastavad osahinded. Hankija võib pärast pakkumuste esitamise tähtaja möödumist määrata niisuguste alakriteeriumide suhtelise osakaalu, mis sisuliselt vastavad hindamiskriteeriumidele, kuid seda kolmel tingimusel: esiteks ei tohi muuta hindamiskriteeriume; teiseks ei tohi kehtestada tegureid, mis oleksid pakkumuste koostamist võinud mõjutada; kolmandaks ei või alakriteeriumide osakaalu määramise aluseks olla midagi, mis võib mõnd pakkujat diskrimineerida (EKo C-6/15: Dimarso, p 26; C-252/10 P: Evropaiki Dynamiki, p 33). (p 19)*
- Hindamiskomisjonile peab jääma vabadus oma tööd korraldada, muutmata hindamiskriteeriume ega nende osakaale. Üldjuhul tuleks lisaks sisulistele hindamiskriteeriumidele RHAD-s määrata kindlaks hindamismetoodika (sh punktiskaala), kuid seda võib pärast pakkumuste avamist kohandada konkreetsetele pakkumustele. Vajaduse korral võib jätta metoodika ette kindlaks määramata ja kujundada see tervikuna alles pärast pakkumuste avamist (EKo C-6/15: Dimarso, p-d 27-31; C-252/10 P: Evropaiki Dynamiki, p 35). Hindamismetoodika võib põhineda nii absoluutskaalal kui ka samas hankes esitatud pakkumuste suhtelisel võrdlusel. Suhtelise hindamismetoodika puhul peab võrdlemine olema dokumenteeritud. Ka absoluutse hindamiskaala puhul peab hankija vajaduse korral selgitama sarnaste pakkumuste erinevat hindamist. (p 20)*
- Hindamiskriteeriume tuleb kohaldada objektiivselt ja ühetaoliselt kõigi pakkujate suhtes (EKo C-19/00: SIAC Construction, p 44). Hankija otsus pakkumuse edukaks tunnistamise kohta peab olema põhjendatud ja teistele pakkujatele tuleb esitada edukat pakkumust iseloomustavad andmed, mis andsid hankijale eelise tema pakkumusega võrreldes (vt ka RKHKo 3-3-1-45-12, p 29). Väga üldsõnalised põhjendused võivad olla vastuolus RHS § 117 lg-ga 1 ja § 47 lg 4 p-ga 3, vaidluse korral saab aga hankija otsuse põhjendusi kohtumenetluses täpsustada. Mida üldisemad on hindamiskriteeriumid ja -metoodika, seda avaram on hankija hindamisruum ning seda põhjalikumad peavad läbipaistvuse tagamiseks olema hinnete põhjendused. Kui RHAD-s kehtestatud hindamismetoodika sisaldab täpseid hinnete kirjeldusi, võivad need tagada piisava läbipaistvuse ka ilma hinnete hilisema põhjendamiseta. (p 21)*
- Konsensuslik hindamine ei ole kollegiaalses komisjonis keelatud. Kohus ei pea hindamiskomisjoni otsuste kontrollimisel uurima, kuidas kujunes üksikute komisjoni liikmete seisukoht ja kas see muutus menetluse käigus. (p 26)“¹*
- 1.5. Seega ei saa hankijale ette heita justkui poleks ta teostanud kontrolli piisava põhjalikkusega, kuivõrd hankija lähtus vastavuse hindamisel enda kehtestatud nõuetest. Nii ei saanud hankija testimise käigus luua täiendavad alakriteeriume, sest seda ei olnud hanke alusdokumentides ette näinud.
- 1.6. Hankija jääb oma esialgsete taotluste juurde, leides, et vaidlustus on esitatud kolmanda isiku pakkumust ennustades ning hankija seatud tingimusi meelevaldselt tõlgendades. Seetõttu leiab hankija, et vaidlustus tuleb jätta rahuldamata.

2. Menetluslikud küsimused ja taotlused

¹ Riigikohtu halduskolleegiumi 11.12.2020.a otsus [3-20-1198/58](#).

- 2.1. Jätta Riigihangete vaidlustuskomisjonil vaidlustaja vaidlustus rahuldamata.
- 2.2. Menetluskulud. Jätta vaidlustaja menetluskulud vaidlustaja kanda.
- 2.3. Vaidlustuse läbivaatamise viis. Hankija on nõus vaidlustuse menetlemisega kirjalikus menetluses.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Fredy Bogomolov
jurist